

קיבוץ שמיר

פרוטוקול הנהלת הקהילה מתאריך 9/7/2023

יו"ר: עובד בן זאב

משתתפים: אסנת גמרסני, אריק סגל, הלל אפרת, זהר אלבג, טלי אהרון, מירב גרץ-רונו, נעם ברן.

נעדרו: מירית מירון

סדר יום

1. אישור פרוטוקול
2. עדכונים
3. הצגת מועמדת לתפקיד מנהלת החינוך הבלתי פורמלי – הדס גרינפלד
4. בחירת נציגי ציבור לוועדת תכנון
5. כרס ד' – רשימת הבונים
6. פניה לתנועה הקיבוצית לשינוי התקנון בנוגע לבחירות המזכ"ל

סיכום הישיבה והחלטות

1. פרוטוקול הישיבה הקודמת אושר.
2. עדכונים
 - א. עדכון בנושא אישי.
 - ב. עדכון בנושא אישי.
3. **הצגת מועמדת לתפקיד מנהלת החינוך הבלתי פורמלי – הדס גרינפלד (מוזמנת)**
 - א. עובד הציג בפני הנהלת הקהילה את התהליך שהתבצע לצורך איתור מנהלת לאגף החינוך הבלתי פורמלי. צוות האיתור כלל את קרן בראליה (מנהלת אגף משאבי האנוש), מירי מירון (נציגת ועדת חינוך), אביעד דינור (מנהל החינוך הבלתי פורמלי במועצה האזורית), ועובד בן זאב (מנהל הקהילה). מבין כ-25 קורות חיים שהגיעו, בחר הצוות להיפגש עם חמישה מועמדים, ומתוכם ממליץ פה אחד על הדס גרינפלד, לתפקיד מנהלת אגף החינוך הבלתי פורמלי.
 - ב. הדס הציגה את עצמה בפני הנהלת הקהילה, וענתה על שאלות שעלו מצד חברי ההנהלה.
 - ג. **הנהלת הקהילה קיבלה** את המלצת צוות האיתור, וממליצה על הדס כמועמדת לתפקיד. הבחירה בהדס תתבצע בישיבת המזכירות הרחבה הקרובה.
4. **בחירת נציגי ציבור לוועדת תכנון – מוזמן נטע שפיגלר**
 - א. נטע שפיגלר, מנהל אגף התשתיות, הזכיר לחברי הנהלת הקהילה כי יש להחליף את נציגי הציבור בוועדת התכנון, וזאת על פי תקנון הוועדה. נטע הסביר על תהליך האיתור שנעשה, וכן הציג בפני ההנהלה את האנשים שהגישו מועמדות לוועדה – אורלי קידר, אסף גולן, אריק סגל, גידי גורביץ', חיים צ'רני, יהודית מסד, ישראל ריבקין, ומיקי ויסמן.
 - ב. נטע המליץ להנהלת הקהילה לאשר את כל שמונת הפונים, וכן שייכנסו לוועדה בשני מועדים, וזאת בכדי לשמור על הזיכרון הארגוני.
 - ג. **הנהלת הקהילה אישרה** את מינויים של שמונת המועמדים לוועדת התכנון, ועל פי ההמלצה של נטע החליטה שבשלב הנוכחי ייכנסו ארבעה אנשים לוועדה (אורלי קידר, חיים

קיבוץ שמיר

צ'רני, יהודית מסד ומיקי ויסמן), וברבעון השני בשנת 2024 ייכנסו ארבעת האנשים הנוספים (אסף גולן, אריק סגל, גידי גורביץ' וישראל ריבקין).

5. כרם ד' – רשימת הבונים – מוזמן נטע שפיגלר

- א. נטע ועובד הציגו בפני הנהלת הקהילה את תשעת הפונים לבניה בשכונת כרם ד', אשר עומדים בקריטריונים לבניה (חברי קיבוץ, מעל גיל 33, החיים בשמיר מעל ל-3 שנים): יוני ויעלי צ'רני, נעמה קמחי, רועי ולירון שפיגלר, צרויה וגידי רונן, שני לוי, עמית ולילך צור, אדם חלפי, אוטיליה מילר, וכן רות וחיים כרמון (מבקשים לשפר את מגורי הקבע שלהם).
- ב. בהנהלה התקיים דיון, ובו גם עלה נושא אופן ההגדרה, ועצם כך שבהגדרות הבתים למגורים בשכונת הכרם א', ב', ו-ג', משפחות שביקשו לשפר את דיור הקבע שלהם היו האחרונות לבחור מגרש.
- ג. הנהלת הקהילה אישרה את רשימת הפונים לבנייה בשכונת הכרם ד', וקבעה שנושא הקדימות בבחירת מגרשים של משפחות צעירות על פני משפחות המבקשות לשפר את דיור הקבע שלהן, יישאר כפי שהיה בשכונות שקדמו לשכונת הכרם ד'.

6. פניה לתנועה הקיבוצית לשינוי התקנון בנוגע לבחירות המזכ"ל

- א. עובד הציג בפני הנהלת הקהילה את הפנייה להגשת בקשה מהתנועה הקיבוצית לתיקון תקנון התנועה, כך שכל חבר קיבוץ יוכל להגיש את עצמו כמועמד לתפקיד מזכ"ל התנועה.
- ב. בהמשך, יואל מרשק הצטרף לשיחה באופן מקוון, וטען כי הבקשה אמנם נכונה וראויה, אך מטעמי חוסר זמן עד למועד הבחירות הקרוב (פברואר 2024) הוא ממליץ שלא להיעתר לבקשה, אלא לדון בנושא רק לאחר הבחירות (חומר רקע על הנושא מצורף [כנספת א'](#), ונוסח הבקשה שעליה הוחלט מצורף [כנספת ב'](#)).
- ג. בהנהלה התקיים דיון ער בנושא, ולבסוף הוחלט ברוב קולות **לאשר את הפנייה**, ולהגיש למזכירות התנועה הקיבוצית את הבקשה, כך שיערך דיון בנושא במועצת התנועה.

רשם : עובד

קיבוץ שמיר

נספח א' – הצעה לתיקון העיוות בהליך הבחירות למזכ"ל התנועה הקיבוצית

מי אנחנו?

אנו קבוצה של מנהלים ויושבי ראש מקיבוצים שונים אשר נתקלנו לאחרונה בבעיה מהותית בנוהל הבחירות לתפקיד מזכ"ל התנועה, מציאות זו הובילה אותנו לחבור יחד לכדי פעולה. לאחר שוועדת הבחירות הבהירה לאחר שפנינו אליה (די מזמן) שהיא לא קיבלה מנדט לבחינת תקנון האגודה, ולאחר שמזכירות התנועה החליטה (ברוב דחוק) שלא נכון שהיא הגוף שיוביל את הפנייה למועצת התנועה אלא הקיבוצים עצמם – החלטנו לפנות אליכם ישירות.

מהי למעשה הבעיה המדוברת?

התקנון אשר נכתב לפני שנים רבות, אינו מותאם למציאות כיום, הוא מהווה חסם להתמודדות על הנהגת התנועה עבור חברי קיבוץ רבים אשר קבלתם לחברות התעכבה. בכך הוא פוגע בזכות הדמוקרטית הבסיסית להיבחר ויוצר אפליה עמוקה בין חברי הקיבוצים השונים.

מה גורם לעיוות הזה?

מדיניות הקבלה לחברות איננה אחידה בין קיבוצי התנועה. הנה רק מספר דוגמאות: קבלה לחברות שהיא אוטומטית בגיל מסוים. הקבלה לחברות מותנית בשיוך בית. קבלה לחברות שמקנה מעמד ביניים עד בניית בית (שנת חופש/חברות מותנית, ועוד). ד. קבלה לחברות שתלויה בפרק זמן של חיים בקיבוץ ואין קשר לשיוך. ויש כידוע עוד.

שימו לב - הסעיף יוצר אפליה בין חברי קיבוצים שונים, בעלי אותו רקע, באותו גיל, באותו סטטוס, מבחינת יכולתם להתמודד לתפקיד זה.

מהו הסעיף המוצע לשינוי?

סעיף 5 בפרק ד' לחוברת הכחולה, או במיקומו המקורי כסעיף 14(ג) בתקנון התנועה, מתנה את הגשת המועמדות לתפקיד מזכ"ל התנועה ב-5 שנות חברות בקיבוץ.

מהו השינוי?

לאור כל הכתוב לעיל, ולאור העובדה שבתקנון מופיע באופן ברור שכל חבר קיבוץ יכול לבחור בבחירות, אנו מציעים לשנות את הסעיף כך שהתנאים יהיו שווים וכך כל מי שהתקבל לחברות בקיבוץ יוכל גם לבחור ובסלם לנסות להיבחר בבחירות לתפקיד מזכ"ל התנועה.

למה לפנות למועצת התנועה?

כיוון שמועצת התנועה היא הגוף שאמור לדון ולאשר שינויים בתקנון האגודה. כמקובל פנינו לוועדת הבחירות ואף למזכירות התנועה, אך כל גוף מסיבותיו כאמור נמנע מלהיות המוביל של התיקון המדובר – לכן הכח נמצא אצל החברים בתנועה, כלומר הקיבוצים עצמם, מסיבה זו אנחנו פונים אליכם באופן ישיר על מנת לכנס את המועצה לדיון בנושא הקריטי הזה.

למען הסר ספק, מזכירות התנועה לא פסלה את הנושא ואף סברה שהשאלות העולות חשובות וראויות לדיון והתייחסות. המזכירות סברה שאין זה נכון וראוי שהיא הגוף שיוביל דיון מעין זה בעת הזו, לכן היא הבהירה כי על מנת לכנס את מועצת התנועה ולהעלות נושא זה לדיון יש להחתיים לפחות עשירית מהקיבוצים (26) על בקשה שכזו. **על כן אנו פונים אליכם, וקוראים לכם להצטרף לקיבוצים רבים שכבר דנים ומצביעים על הסוגיה בוועדים/מזכירות אצלם.**

נשמעו טענות שזה "מאוחר מדי", "שלא משנים תוך כדי", נטען ש"הוועדה סיימה את עבודתה...". אך טענות אלו אינן מתיישבות עם העובדות:

קיבוץ שמיר

- המועד הקבוע להגשת מועמדות לתפקיד המזכ"ל הוא 90 יום לפני מועד הבחירות. יש עוד זמן רב עד אז. אישור המועמדים הסופי נעשה 60 יום לבחירות, כלומר רק עוד 8 חודשים.
- ועדת הבחירות, בהנחיית מזכירות ומועצת התנועה, התחילה את עבודתה מוקדם במכוון על מנת שיהיה מספיק זמן לעסוק בכל מה שצריך ולייצר מערכת בחירות טובה ומכבדת. ואנו אומרים – לשם שינוי כמו זה הוקדמו לוחות הזמנים.
- הטענה הנשמעת כי אמנם יש צדק בדרישה לשינוי, אבל "בואו נחכה 4 שנים" היא תמוהה, בשלון המעטה. אם יש עיוות, ויש רבים שעלולים להיפגע ממנו, בואו נתקן אותו.
- במועצת התנועה האחרונה היו מי שניסו להעביר החלטה שקובעת שלא עוסקים יותר בתקנון הבחירות, אך ניסיון זה נדחה על הסף, משפטית ומהותית. על כן, יש עוד זמן לעשות עוד תיקונים. יש עוד בעיות. בואו נטפל בהן.

נשמעות גם טענות כאילו הנושא "פרסונלי", אך גם פה אין זה המצב:

אנחנו סבורים שזו טענה שגויה מהיסוד, שהרי שינוי פרסונלי הינו כזה אשר מתאים אך ורק למצבו של אדם מסוים או קבוצה מאוד מצומצמת, אך כידוע לכל - המציאות היא שישנם אלפים רבים אשר השינוי המדובר רלוונטי עבורם. על כן, זהו שינוי מהותי ורוחבי שאינו אישי. כמו במקרים רבים בעבר, שינוי מהותי במערכת ציבורית או בארגון, קורה כאשר אדם, או קבוצה מסוימת נתקלים במציאות אשר פוגעת בה והיא זו המחוללת את השינוי. אחרת אף אחד לא שם לב אליהם. קחו כדוגמה את "בג"ץ אליס מילר", האם בג"ץ פסל את טענתה מכיוון שהיא עתרה על כך שאינה יכולה להתמודד לקורס טיס? ודאי שלא. מרגע שמשפטית היה ברור שהנושא פוגע באוכלוסייה רחבה העתירה התקבלה מיידית. כך גם פה, הפגיעה נוגעת בציבור גדול ועל כן השינוי כה מתבקש. בואו לא נתעלם מהעיוות הדמוקרטי המהותי, רק בגלל החשש הפרסונלי שאיננו מבוסס ורק מסיט את הדיון מהעיקר לטפל.

למה זה כל כך חשוב לנו?

מספר סיבות:

- מכיוון שאנחנו יודעים על מספר מקרים של מועמדים קיבוצניקים מלידה או שצברו שנים רבות בקיבוץ, טובים, ראויים, בעלי מעמד ציבורי, אשר מנועים מלהתמודד אך ורק בגלל סעיף זה.
- אנחנו מודאגים מכך שאנחנו מפספסים מועמדים חזקים וטובים. התנועה הקיבוצית עומדת בפני בחירות של מועמד יחיד, אחלה ככל שיהיה זו לא דמוקרטיה בריאה.
- מכיוון שאנחנו חושבים ששינוי זה יעודד התמודדות אמיתית, יחזק הן את תהליך הבחירות והן את אחוזי ההשתתפות של הציבור, ובכך יעלה את הסיכויים להתמודדות הוגנת וראויה שתאפשר למזכ"ל הנבחר לקבל אמון מציבור רחב ככל הניתן.

קיבוץ שמיר

נספח ב' – בקשת קיבוצים חברי התנועה לכינוס מועצת התנועה לתיקון עיוות תקנוני

1. אנו, כנציגים הרשמיים בקיבוץ החתום מטה מבקשים להצטרף לקיבוצים רבים נוספים בתנועה ולאשר מטעם קיבוצנו את הבקשה לכנס את מועצת התנועה בכדי להעלות על סדר יומה דיון והצבעה בהצעה לתיקון עיוות לא מעודכן בתקנון התנועה.
2. אנו קוראים למועצה לעדכן את התקנון כך שיותאם למציאות העכשווית בה ישנם פערים מהותיים במדיניות הקבלה לקליטה וחברות בין קיבוצי התנועה. כיום, ישנם אלפי בני קיבוץ (המספר נבדק) המקיימים את חייהם בקיבוץ אשר עלולים תחת הסעיף הנוכחי למצוא עצמם במצב של אפליה מובנית, זאת כאמור בשל המודלים הרבים הקיימים לקבלה לחברות אשר כתוצאה מכך גורמים לחוסר שיוויון. כך נוצרת מציאות בה בן קיבוץ אשר בקיבוץ מסוים יתקבל מידית לחברות, עלול היה בקיבוץ אחר להיות מעוכב שנים בשל התהליכים המוכרים לכולנו ולהיות מופלה בהקשר להתמודדות הנוכחית.
3. הרציונל - בסעיף 14 העוסק בזכות לבחור ולהיבחר למזכיר התנועה מוצע להשוות את התנאים המופיעים בסעיף באופן שבו תהיה אחידות ככל הניתן בין הזכות לבחור לבין הזכות להיבחר.
4. אנו מציעים כי בסעיף 14(ג) (וכפועל יוצא מכך, סעיף 5 לפרק ד' בחוברת הכחולה) יתוקנו כך שהסעיף המתוקן יהיה דומה לסעיף 14(א) העוסק בזכות לבחור :
סעיף 14(א) מופיע כיום כך ואין הצעה לשנותו אלא רק להמחיש את הפער :
5. 14 (א) כל אדם שהוא חבר בקיבוץ החבר בתנועה זכאי לבחור את יושב ראש המזכירות אשר יקרא "מזכיר".
סעיף 14(ג) מופיע כיום כך :
"כל אדם החבר בקיבוץ החבר בתנועה והיה חבר קיבוץ חמש שנים לפחות יכול להבחר כ"מזכיר" התנועה ולכהן במזכירות".
השינוי המוצע הוא שסעיף 14(ג) וסעיף 5 לפרק ד' בחוברת הכחולה יופיעו מעתה כך :
6. 14(ג) כל אדם החבר בקיבוץ החבר בתנועה יכול להבחר כ"מזכיר" התנועה ולכהן במזכירות.
כולנו תקווה כי קיבוצים רבים נוספים יצטרפו למהלך אשר נועד להבטיח שוויון בין חברי התנועה כעקרון דמוקרטי מהותי בו כולנו מאמינים מאז ומתמיד.